

ANUL III. — No. 4.
15 DECEMBRIE 1926.

„Vom lovi deopotrivă în străinul parazit
și în românul necinstit și înstrăinat!“

ÎNFRĂȚIREA ROMÂNEASCĂ

Organ al „Ligii Apărării Naționale Creștine“

CUPRINSUL:

I. C. Cătuneanu : Francmasoneria în lumina „Proto-
coalelor“.

Titu Malaiu : În așteptarea Crăciunului.

Valeriu Pop : Inconștiență criminală.

Congresul general studentesc dela Iași.

Ionel Hulea : Instantanee dela Congres.

Ion. I. Șerbu : Cum a decurs Congresul.

Victor Medrea : Impresiile unui martor ocular.

Caius Bardoși : După Congres.

Zece Decembrie la Cluj.

Recenzii : „Drumul de viață a bărbatului de azi“ de
Pater Olasz Petru S I.

Informațiuni : O adresă a societății „Arboroasa“ —
Noul Comitet al Societății Studenților în Medicină. —
Noul Comitet a societății „Someșana“. — Noul Comitet
al cercului „Valea Arieșului.“ — Procesul studentului I.
A. Mureșianu. — Iudaizarea Operei „Române“ din Cluj.
— Parastas pentru studentul Petroviciu. — O rectificare.

Un număr 12 Lei

Abonamentul 1 an 300 lei, 6 luni 150 lei

Redactor responsabil : Dr. LAZĂR ISAICU

Secretar de redacție : CAIUS BARDOȘI

REDAȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA:
CLUJ, STR. BOB No. 7.

TIPOGRAFIA „DACIA“
CLUJ, C. VICTORIEI 7.

INFRĂȚIREA ROMÂNEASCĂ

Organ al „Ligii Apărării Naționale Creștine“

Francmasoneria în lumina „Protocoalelor“

În două rânduri am desvăluit în coloanele acestei reviste sufletul nemărturisit al Francmasoneriei și pericolul ce reprezintă pentru viața națională a ori cărui popor creștin.

Am arătat cum însuși Papa Leon XIII dela înălțimea îndatoririi lui de a apăra biserica, a intervenit și a felicitat la 1890, prin scrisoare publică, pe autorul Paul Rosen, care în studiul lui intitulat „L'Ennemie sociale“ a denunțat întregii lumi fondul criminal al conducerii masonice. Spre a nu se putea obiecta că lupta tradițională) a Vaticanului, contra acestei organizații oculte, ar conține o exagerare unilaterală, am reprodus un strigăt de alarmă dintr'o tabără opusă: nu din partea clericalilor, ci din partea adversă clericalilor, din partea unui grup imponent de laici, și anume am reprodus în numărul din Septembrie 1926 al acestei reviste, concluziile deputatului francez Frache, împărtășite de o întreagă comisie parlamentară, cu privire la pericolul ce amenință Franța.

Ne-am făcut datoria să deschidem ochii cititorului român asupra unei primejdii, care de mult în Occident preocupă spiritele luminate fie că stau în slujba bisericii, fie că aparțin lumii laice.

La noi, francmasoneria abia acum, după război, a început să intereseze marele public, deși profesorul Universitar Paulescu încă din România mică dăduse alarma.

1) Este tradițională politica Vaticanului de a combate francmasoneria pe cale oficială așa cum a făcut Papa Clemens XII, 21 de ani după înființarea sectei oculte (1717) prin enciclica „In eminenti“ din anul 1738. Aceiași atitudine au avut și papii următori până în zilele noastre, și anume: în 1751 Benedict al XIV prin constituția „Providas“; 1821, Piu VII prin enciclica „Ecclesiam“ I în 1825, Leon XII prin enciclica „Tuo graviora“; în 1832, Gregoriu XVI prin enciclica „Mirari vos“; în 1865 Piu IX prin enciclica „Multiplices inter se“; în 1884 Leon XIII prin enciclica „Humanum genus“ (cf. Wetzler und Welter's Kirchenlexicon. Ed. II. Tom IV. din 1886 sub articolul „Freimaurer“ pag 1983).

Chestiunea se prezintă astăzi, după cum am demonstrat, ca o latură a problemei jidovești²⁾

În zadar se va obiecta că în organizațiile masonice întră și creștini, că acolo se propăvăduiește nu numai iubirea de aproape, dar mai ales în largă măsură se cultivă sentimentul național; în zadar se va obiecta că francmasoneria din România nu are nimic comun cu acele loji din streinătate, cari poartă un caracter cosmopolit; în zadar se va

2) Cu desvăluirea jidanilor în Francmasonerie s'au ocupat și înalți prelați ai Bisericii apusene, precum:

Mgr. Léon Meurin, archevêque — évêque de Port — Louis, La Francmasonerie Synagogue de Satan, Paris 1893. Acest înalt prelat nu se sfiște să spună adevărul pe față făcând (pag. 11) următoarea constatare: „Ayant accaparé les trésors et pouvoir civil de ce monde, le Juif fait une guerre acharnée, sans merci et sans trêve, à l'Eglise de Jesus-Christ et à tous ceux qui refusent de fléchir le genou devant lui et son veau d'or. Ceindre le front du Juif du diadème royal et mettre sous ses pieds le royaume du monde, voilà le vrai but de la franc-masonnerie“.

Mgr. Henri Delassus, docteur en théologie, directeur de la „Semaine religieuse“ du diocèse de Cambrai, Le Problème de l'heure présente, Paris 1905, având în frunte o scrisoare a Arhiepiscopului de Cambrai, au data de 14 Iunie 1904, și o alta scrisoare a Cardinalului Merry del Val, cu data de 15 August 1904, prin care acesta mulțumește autorului în numele Papei pentru trimeterea operei menționate.

Autorul nu se sfiște a demasca pe jidani în societățile francmasone și la sfârșitul volumului I dela pagina 619 până la 659 reproduce documente zdrobitoare desvăluind machinațiunile jidovești; și totuși eminenți prelați francezi au avut curajul să-i laude studiul așa cum merită, fără a se gândi la consecințe prin faptul că jidani sau politicianii jidoviți s'ar simți contrariați prin asemenea manifestațiuni de sinceritate. Iată cum judecă Mgr. H. Mannier, episcop de Lydda opera lui Delassus:

„C'est un ouvrage savant, documenté, considerable, qui doit être sérieusement étudié et médité par tous les hommes sérieux qui se préoccupent du triste état de notre société, qui en recherchent les causes et les effets“.

În același sens se exprimă Em. S. Cardinalul Gennari și Mgr. de Cabrières.

declama la toate ocaziile că francmasoneria dela noi reprezintă vatra celui mai înflăcărat patriotism românesc; asemenea declarații ies din fondul de minciună și hipocrizie, cari stau ca temelii nesguduite la baza întregii organizații.

Nu încercăm prin aceste rânduri să extirpăm minciuna și fățarnicia dintr'o instituție ocultă, care de veacuri se nutrește cu atare aliment sufletesc, crește și prosperă prin el.

Adevărații conducători ai francmasoneriei înțeleg bine, că a renunța la hipocrizia prin care se ascunde impenetrabilul secret, ar însemna a desființa ordinul masonic.

Scopul urmărit aici, este de a lumina pe acei membri masoni, cari în buna lor credință se mândresc de a face parte dintr'o societate ce, pretinde a sluji cauza neamului românesc.

Acești bieți oameni trebuiesc treziți; trebuiesc scuturați până vor vedea realitatea. Ei bine, Dlor, realitatea este cu totul alt-fel decât vi se prezintă în logile masonice. Mai întâi de toate, Dvoastră nici nu știți unde intrați, nici cu cine lucrați, nici cine vă conduce, nici cum sunteți apreciați de aceia cari efectiv vă conduc.

Intrați într'o celulă minusculă a unui organism pe care nu-l cunoașteți toată viața. Bieți naivi încântați cu vorbe goale, credeți că ați aflat totul pășind pe o treaptă, când de fapt de asupra voastră se înalță atâtea trepte pe cari nu le vedeți! Pe fie-care din acele trepte stau alte serii de naivi, cari nu știu nimic despre membrii de pe treapta imediat superioară. Totul este aranjat în piramidă cu foarte numeroase trepte. Cei dela bază, cei dela mijloc până sus de tot nu văd vârful. Puținii invizibili din vârf văd însă în jos pe toate treptele până la bază.

Ceiece se debitează ca doctrină membrilor de pe o treaptă diferă de învățământul dat membrilor de pe

treapta din imediata apropiere. Tutturor li se predică cu aceeași făfărnice iubirea de umanitate și grija permanentă de a o ferici. Această notă de minciună este comună întregii propagande masonice; dincolo de hipocrizia vălului umanitar care-i îmbrobodește pe toți, miezul doctrinei diferă dela treaptă la treaptă și chiar dela membru la membru.

Voi, bieți masoni creștini, sunteți turma cuvântătoare mânăată către o țintă, ce vă rămâne necunoscută.³⁾ Intrați ademeniți de formula unui ideal; și viețuiți acolo legați la ochi, pentru-că oculta conducere știe să vă satisfacă micile interese materiale, știe să vă împlinească măruntele ambiții, știe să vă mângâie vanitatea voastră steapă și ușuratică, în schimbul unei contra prestațiuni, a cărei valoare, în oarba voastră naivitate nu o apreciați; vă faceți instrumentul celui mai formidabil adversar al societății creștine și naționale din care faceți parte.

Pentru a-l mânui cu maximul de efect, francmasoneria și-a făurit instrumentul uman din tot felul de membrii:

din oameni politici ambițioși, ariști, lacomi de reputație și avere, care cu cât sunt mai sus lanșați de de mâna ocultă a francmasoneriei cu atât vor fi în stare să aducă mai prețioase informații conducerii masonice;

instrumentul uman se compune din ofițeri, dornici de o grabnică avansare, fiind gata să pună la curent conducerea ocultă a francmasoneriei cu toate nevoile, nemulțumirile și slăbiciunile unei armate;

instrumentul uman se compune din funcționari din administrație și mai ales din poliție, fiind gata a informa aceeași conducere ocultă despre toate secretele administra-

³⁾ Pentru cine se îndoește de adevărata situație, ce ocupă turma francmasonilor creștini în ordinul secret, reproducem mai jos un fragment dintr'o instrucție a Jidanului *Weisshaupt*, întemeietorul sectei masonice a „Iluminaților“ dela sfârșitul secolului al XVIII. Iată cu ce dispreț vorbește de umplutura logelor: „Lăsați-mi mie pe brute, pe grosolani și pe imbecili. Există totuși o specie de imbecili, cărora nu trebuie să le-o spuie, pentru-ca poți să tragi oare-care folos din prostia lor. Fără a avea cap, au cel puțin bani. Acești bieți oameni sunt oameni buni și de aceștia ne trebuie. Ei formează numărul și ne umple punga. Puneți-vă dar pe lucru să prindem cu undița această specie de imbecili; dar să nu le spunem secretele noastre. Acest fel de oameni trebuie să rămână tot-deauna convinși că gradul căruia îi aparțin este ultimul grad“.

cf. *N. Deschamps-Jaunet, Les sociétés secrètes et la société.* Paris, Tome I, 1882, pag. 85.

ției, care stând prin membrii ei la dispoziția francmasoneriei, o poate ajuta în întreprinderile-i subversive sau o poate acoperi cu protecția tăcerii în caz de vână;

instrumentul uman se compune din toți membrii mundeni ai așa zisei bune societăți, farnienți bogăți incapabili a-și creia o situație independentă și stimată, gata să destăinuiească conducerii oculte tot ce se petrece în cercurile înalte dându-i astfel posibilitatea să-i exploateze vițiile, pasiunile, lipsurile, și ambițiile cu reducerea netrebnicilor membrii, bine înțeles — la starea de unealtă docilă și inconștientă;

instrumentul uman se compune din conducătorii maselor de muncitori, din acei fruntași socialiști și comuniști, ascunși sub calificativul *democrați*, cari într'un moment dat, la un semn invizibil, ajutați fiind de finanța internațională jidovească, pot ridica mulțimile din vreme pregătite în volbura unei revoluții distrugătoare a actualei ordine sociale și economice.

Așa dar francmasoneria, ca mijloc de acțiune al puterii jidovești, își asociază toate forțele sociale spre a-și atinge ținta rămasă necunoscută membrilor ei; și elementele culturale și factorii politici și ofițerii superiori și mecanismul administrativ și mulțimea proletară, pe care în timp de liniște o ațăță la ură contra clasei conducătoare iar în situațiuni tulbure o împinge la dezordine, violențe și vărsare de sânge. Iată propria mărturisire a jidanilor, autor al *Protocoalelor Înțelepților Sionului*, cap. III, în această materie:

„După-ce vom fi creat prin toate mijloacele ascunse ce ne stau la dispoziție prin mijlocul aurului, care este tot în mâinile noastre, după-ce vom fi creat o criză economică generală, noi vom arunca în stradă mulțimile de lucrători în mod simultan în toate țările Europei. Aceste mulțimi se vor pune să verse, cu voluptate, sângele acelor pe care îi invidiază din copilărie în simplitatea ignoranței lor, și vor putea să le jefuiască averile. (Cum s'a procedat în Rusia Sovietică). Aceste mulțimi nu vor atinge pe ai nostri, pentru-că momentul atacului general ne va fi nouă (Jidanilor) cunoscut și vom fi luat măsurile spre a garanta pe ai noștri“.

Francmasoneria nu înțelege să facă revoluție decât spre a înlocui monarhia cu Republica. Acestă este idealul ori-cărui democrat, fie jidan pur sânge, fie jidovit creștin, cres-

cut în oficina presei zise democratice și în loji'e masonice. Dovadă că jidanii prin mijlocul francmasoneriei urmăresc aceasta țintă rezultă din următorul fragment al capitoului IV din „*Protocoalele Înțelepților Sionului*“, unde autorul descriind fazele unei revoluții mărturisește acțiunea oculă a conducerii și recunoaște că acea forță ocultă și inzezisabilă este în mâna Jidovimii, ascunsă după organizația francmasonă, în care bieții membrii creștini au rolul de simple păpuși. Luați aminte vă rog, Dilor francmasoni creștini, următoarea mărturisire: *„Ori-ce republică trece prin diferite stadii. Primul stadiu cuprinde primele zile ale nebuniei unui orb care se aruncă în dreapta și în stânga. Al doilea stadiu este acela al demagogiei, de unde naște anarhia și în urmă vine în mod inevitabil despotismul: nu un despotism decretat și prin urmare responsabil, ci un despotism invizibil și necunoscut dar totuși simțit; este despotismul exercitat de o organizație secretă, care lucrează cu atât mai puține scrupule, cu cât ea lucrează la adăpostul diferiților agenți, a căror schimbare nu numai că nu vatamă societății secrete, dar o susține mai bine și o scutește de a-și cheltui banii răsplătind pe acei agenți pentru serviciile făcute. Cine ar putea să răstoarne o forță invizibilă? Astfel este forța noastră. Francmasoneria exterioară nu servește decât să acopere planurile noastre; planul de acțiune al acestei forțe invizibile, locul unde lucrează vor rămâne tot'dauna necunoscute poporului“.*

Așa dar Jidanul, autor al *Protocoalelor*, recunoaște că există o francmasonerie externă pentru naivi și alta, invizibilă deci incontrollabilă putând fi invincibilă, rezervată adevăraților conducători semiți.

Ai început să te desmeticești, Domnule francmason creștin?

Ai înțeles cărui scop servești, unealtă docilă și inconștientă?

Acum să vedem ce opinie are despre Dta, Domnule membru, adevăratul conducător semit al organizației, din care te mândrești a face parte. Aprecierea o reproducem din capitoul XV al „*Protocoalelor*“, din care un cititor atent va putea desprinde nu numai planul semit de a domina întreaga conducere a statului prin ajutorul membrilor masoni, infiltrați în toate ramurile organizației publice și în toate straturile societății; va pătrunde nu numai per-

fidia mijloacelor prin care jidanul, profitând de slăbiciunea „goimilor“, îi influențează și îi domină; dar va mai înțelege — la lumina crudă a mărturisirii — cât de adânc desprețuiește jidanul pe bietul creștin, care îi servește drept instrument. Pentru el are expresii ca „brutele de creștin“, „spiritul creștin este instinctiv animalic“, ei, creștinii văd, dar nu prevăd“.

Iată la ce vă întrebuințează și cum vă apreciază, Dlor francmasoni creștini:

„Așteptând venirea noastră la putere noi vom crea și înmulți lojile masonice în toate țările lumii; noi vom atrage în ele pe toți aceia, cari sînt sau pot deveni agenți eminenți. Aceste loji vor forma *principalul nostru birou de informațiuni și instrumentul cel mai influent al activității noastre*. Noi vom centraliza toate aceste loji într'o administrație, cunoscută numai de noi (*Jidanii*) și compusă din *Înțelepții noștri*. Logile vor avea reprezentantul lor înapoia căruia va fi ascunsă administrația de care vorbim, și acest reprezentant va da cuvântul de ordine și programul. *Noi vom forma în aceste loji sămburele tuturor elementelor revoluționare și democratice*. Compoziția lor va aparține tuturor straturilor sociale.

Proiectele politice cele mai secrete ne vor fi cunoscute și vor ajunge sub direcția noastră din ziua apariției lor. În numărul membrilor acestor loji vor fi aproape toți agenții poliției internaționale și naționale (ca în afacerea Azeff) pentru că serviciul lor ne este prețios, având în vedere că *poliția nu numai că poate lua măsuri contra celor ce ni se împotrivesc, dar poate acoperi acțiunile noastre*, poate crea pretexte de nemulțumire etc. Aceia cari intră în societăți secrete sunt de obicei ambițioși, aventurieri și în general oameni ușuratici, cu cari nu vom avea greutate să ne înțelegem spre a aduce la îndeplinire proiectele noastre.

„Dacă se produc dezordine, aceasta va însemna că noi am avut trebuința să tulburăm liniștea spre a distruge o solidaritate prea mare. *Dacă se formează un complot undeva, șeful complotului nu va fi altcineva decât unul dintre servitorii noștri cei mai credincioși. Este natural să fim noi (Jidanii) și nimeni altul cari conducem afacerile francmasoneriei, căci noi știm unde mergem, noi cunoaștem scopul final al*

ori cărei acțiuni; pe când creștinii nu cunosc nimic nici chiar rezultatul imediat: ei se mulțumesc de obicei cu un succes momentan de amor propriu în executarea planului lor, fără a observa că acest plan nu pornește din inițiativa lor, fără a observa că le-a fost sugerat de noi. Creștinii intră în loji de curiozitate sau cu speranța de gustat din caș-cavalul public cu ajutorul lojelor; unii intră în loji spre a avea posibilitatea de a exprima înaintea publicului visurile lor irealizabile, cari nu se bazează pe nimic: ei sunt însetați de emoțiunea succesului și a aplauzelor pe cari noi le împărțim cu dărnicie. Noi le acordăm bucuros acest succes pentru a profita de mulțumirea lor de ei înșiși și grație acestui succes bieții oameni acceptă sugestiunile noastre fără a băga de seamă, fiind ferm convinși că în infaibilitatea lor ei exprimă idei proprii și că nu este cu putință să însușiască ideile altora. Nu vă puteți închipui cum poți aduce pe cei mai inteligenți creștini la o naivitate inconștientă, cu condiția să-i faci a fi mulțumiți de ei înșiși, și în același timp cât este de ușor a-i descuraja prin cel mai mic insucces, chiar numai prin faptul de a opri aplauzele, și de a-i aduce la o supunere servilă dacă faci să obțină un nou succes.

„Cu cât ai noștri desprețuesc succesele șgomotoase, numai să ducă la îndeplinire proiectele lor; cu atât creștinii sunt gata să sacrifice toate proiectele lor, numai să aibă succes.

Această psihologie ne ușurează considerabil puțința de a conduce. Acești tigri în aparență sunt sufletele de oi și capetele lor sunt complectamente seci. *Noi le-am pus înaintea ca o amăgire visul absorbării individualității umane prin unitatea simbolică a colectivismului. Ei nu au lămurit încă și nu vor lămuri că această amăgire violează în mod evident cea mai importantă lege a naturii, care a făcut din prima zi a creațiunii pe fiecare om diferit de ceilalți, tocmai spre a afirma individualitatea sa.* Faptul, că am putut aduce la această nebunească orbire, nu dovedește oare cu o claritate uimitoare, cât de puțin dezvoltat este spiritul lor față de al nostru? Această circumstanță este garanția principală a succesului nostru“.

Cât de prevăzători au fost vechii noștri înțelepți, zicând că pentru a atinge o țintă nu trebuie să te o-

prești în fața mijloacelor și nu trebuie numărat numărul victimelor sacrificate. Noi am dat pe acest pământ poporului nostru o putere, pe care nici o dată nu ar fi îndrăsnit să o viseze. Victimele relativ puține dintre ai noștri l'au păzit să nu piară.

„Moartea este sfârșitul inevitabil al fiecăruia. E mai bine să acelezezi sfârșitul acelora cari pun piedici întreprinderii noastre... *Noi vom face să moară francmasonii în așa fel, în cât nimeni afară de frații lor din loji să nu bănuiască ceva, nici chiar victimele condamnațiunii noastre; ei mor cu toții când aceasta este necesar, ca de o boală normală.*

Știind aceasta francmasoneria însăși nu îndrăznește să protesteze. Aceste măsuri au extirpat din sânul francmasoneriei ori ce germen de protestare. Predicând creștinilor liberalismul, noi ținem poporul și agenții noștri în cea mai complectă supunere“.

Din această destăinuire iudaică se face deplină lumină pentru cine vrea să înțeleagă: Francmasoneria, condusă efectiv de Jidani, întrebuințează pe creștini ca instrumente, le pervertește mentalitatea nimicindu-le credința în puterea creatoare a personalității spre a o îneca în gloata democrației; iar la momentul oportun își suprimă în mod criminal dar incontrollabil pe toți acei membri, cari au devenit periculoși când au ajuns să afle prea multe din tainele sectei scelerate.

Mărturisirea din fragmentul mai sus citat, că Jidanii, atot puternici în francmasonerie, fac să moară la timp acei membri creștini prea mult știutori sau adversari, cari se opun întreprinderii lor, această mărturisire confirmă faptul denunțat de Papa Leon XIII prin enciclica din 1884 intitulată „*Humanum genus*“, formulat în următorii termeni:

„*Nu este o raritate ca pedeapsa cu moarte să se aplice acelora dintre membri, cari au fost dovediți fie de a se fi împotrivit ordinelor șefilor, aceasta se practică cu atâta abilitate în cât, de cele mai multe ori, executorul acestor sentințe de moarte scapă de urmărirea justiției.*“

Poate că expunerea de mai sus va contribui a deschide ochii Românilor născuți, iar nu făcuți, cari s'au rătăcit în ungherele tainice și vinovate ale Francmasoneriei.

In așteptarea Crăciunului

Din depărtări nemăsurate, peste câmpii înfrigorate de noianul albelor zăpezi, se apropie mereu mult doritul Moș Crăciun. E încărcat de daruri și strălucește de luminițe, menite să învieze inimi nevinovate de copilași zglobii. E bun Moș Crăciun, e trimisul cerului pe pământ, e blând și milostiv... Ves'e încurând, suntem în așteptarea sosirii lui, suntem în plin *Advent*.

Ce lung și nepătruns e acest *Advent* în istoria omenirii! Ce înfricoșată este stăpânirea înghețului și ceața deasă a întinericului!

În mâinile *Romanilor* mândri stau frânele stăpânirii mondiale, clădite pe ascuțisuri de sulite și pe cumințenia politică a celebrului dicton „Divide et impera”... Ce folos, că sub toga albă brodată cu purpură se ascunde un suflet părăginit și neglijat. Ii lipsește tăria de a fi și nu e mirare, că într'un timp cei mai distinși cetățeni ai Romei se o-presc la un ideal negativ, alunecați pe povârnișul unei concepții de exagerare defetistă, se sinucid pe de-a rândul în credința, că aci vor afla clipita fericirii supreme.

În lumea *elină* aflăm clasicismul literar și artistic. Răsar scripuri de geniu și la lumina acestora cugetători adânci de talia lui Plato și Aristotel întrezăresc cerul deschis al lumii spirituale, în contradicție cu neagra materie... și totuși câtă umbră, câte dibairi stângace. Din Răsărit se așteaptă cu o sete neînțeleasă „mântuitorul”. Ex oriente lux!... se pare, că trosnește surd înghețul sufletului în lumea clasică, așa precum la arătarea razelor solare plesnește surd întinsul sticlos al apelor înțepenite de asprimea crivățului friguros.

În marele imperiu *buddhist* se frământă milioanele nenumărate ale întinsei Asii așteptând sosirea unui Messia și „*Adventul*” se sfârșește prin doctrina lui Buddha, prințul de Kapilavastu, care crede a aduce „mântuirea” lumii. E multă admirație pentru acest prinț căsătorit la anul șasesprezece al vieții sale, fermecat „dealungul ceasurilor de odihnă de stoluri de fete, îndeletnicite cu meșteșugul danțului și al muzicii”, intrat pe urmă în regimul unei vieți aspre, până a se hrăni zilnic cu un singur firicel de orez, sau de sesam... Dar ce folos, că idealul Buddhismului este renunțarea la existență, și nirvana, sau sleirea pe veci, cu eliminarea completă a

tuturor dorințelor, iluziilor și mizeriilor, ... Dacă această stăpânire a morții eterne ar fi limanul de salvare al frământatei noastre vieți, cu sigur mai bine ar fi să nu ne fi născut niciodată!

Trecem cu gândul și la *Adventul Jidanilor*. Tot așteaptă și nu mai vine Messia lor. Motivul? Pentru că Cerurile nu vreau să li trimită un Messia pansemit, stăpânitor al aurului, al globului pământesc, bulgăr de lut. N'a venit nici Messia biruitor împotriva Romanilor, nici acela care astăzi ar avea destinația să dețină stăpânirea caducă a lumii întregi în senz mamonist. Avem credința că Mammon cu străluciri de aur nu va fi niciodată obiectul de adorație al omenirii destinate pentru o țintă potrivită demnității de om, stăpân, nu închinător al materiei.

În fine un cuvânt și pentru *lumea modernă*. *Adventul* lumii de azi are nota tragicului. Ea nu cunoaște fața Mântuitorului lumii. Mereu așteaptă un Messia și nu mai ajunge la lumina de Crăciun, pentru că îi lipsește sufletul fraged de copil zglobiu. Inconștientă, ea face serviciu pentru dușmanii crucii și ai Crăciunului creștinesc.

În acest punct delicate, poate, mai bine să vorbească un poet modern, care singur a parcurs calea ateismului brutal pentru că pe urmă să găsească și să cânte osanale. Aceluia, care singur ne aduce fericirea Crăciunului, lui Isus Cristos. Celebrul publicist italian Giovanni Papini în opera s'a „*Storia di Cristo*” face următoarea caracteristică: „De cincisute de ani aceia care se numesc „spirite libere” — fiindcă au dezertat din armată de dragul pușcării — cu o furie sălbatică vreau săucidă și a doua oră pe Isus. Să-l ucidă în inimile oamenilor. Incredute capete de untură,... creeri căptușiți cu aer, cari și-au închipuit că ating cerul înalt, când au trecut în atmosfera filozofiei, profesori tâmpiți de beția fatală a filologiei și metafizice, ca toți atâția eroi cruciați, s'au înarmat... împotriva Crucii... Înșă și-au găsit puțini aderenți și însuflețirea le-a fost fadă. Aceste abstracții de ghiată... nu au avut darul să umple sufletele, din cari au voit să smulgă pe Isus...”

Pe urmă s'au încercat să ticluiască anumite religii surogate... liber-cugetătorii, spiritiștii, teosofii, oculțiștii, aderenții *Christian Science*-ei“...

Prin înlănțuirea a tot felul de absurdități, lumea a ajuns în fine la ateismul comp'ect, mai întunecat decât „*Heruvimul negru*” alui Dante, alegând dintre Dzeu și Nimica pe cel din urmă. Mai pe scurt omenirea descresținată orbecă și azi prin întrunere fatală al *adventului* nedeslușit și nu mai ajunge să vadă odată limpede și în splendoarea sa candidă creștinescul Crăciun.

În fața acestor abizuri amețitoare ale rătăcirii omeniești se ridică impozant palatul de grassit al adevăratei *concepții creștine*. Cu suflete oțelite de puterea de viață fragedă și reală a geniului creștin, adevărații eroi ai crucii, „*milites christi*” pe pământul întregit al mândrei *României*, în aceste clipite așteaptă topiți de vraja sacră sosirea Domnului, pentru ziua de Crăciun. „*Man philosophiert zu viel und lebt wenig aus der Wahrheit*” — iar cultura nu este arc triumfal, nici for roman, nici teatru, nici elegantă, nici estetică, ci este mai presus de toate marea artă a sufletului. O cultură fără de suflet este ca o madonă lipșită de viață.

Pentru noi, cari pe stindard purtăm numele lui Hristos, iar în suflete svâcnirile de viață ale unei culturi creștine, singura veritabilă, noaptea *Adventului* trebuie să treacă fără urme ca o umbră fugară și să urmeze ziua luminată plină de căldură și strălucire sfântă a Crăciunului. Noaptea necredinței brutale și iarna sălbătăcirii morale a trecut, ziua credinței și a primenirii morale s'a apropiat. „*Nox praecessit — dies appropinquavit.*”

Ligiștii trebuie să-și proclame ca ideal o viață de luptă. Generațiile înfăptuirii constructive trebuie să-și strângă rândurile și să împrăștie taberele degenerate ale romanticilor dulcegi, ale lăutarilor ipocriți și ale cobzarilor naivi.

Cristos al nostru e viață, iar steagul Lui e semnul de luptă.

Cristos se naște, măriți-L!

Prof. Dr. Titus Malaiu

Cetiți
și
răspândiți

„**Infrățirea
Românească**”

Inconștiență criminală

În luna Octombrie 1926 consiliul comunal din Cluj a fost dizolvat prin decret regal. Pe lângă motivele de ordin gospodăresc și administrativ invocate pentru justificarea acestui act, ne plăcea să credem că și motive de ordin național au contribuit la luarea acestei măsuri. Într-adevăr în consiliul dizolvat românii constituiau o minoritate față de membrii evreo-maghiaro-socialistocomuniști. Era rezultatul funest al politicii de târguială electorală practică de partidele noastre politice cu ocazia tuturor alegerilor din acest an.

Convingerea noastră se întemeiează pe faptul că în urma dizolvării s'a instituit o comisie interimară alcătuită numai din români. Acest act al guvernului a făcut cea mai bună impresie în opinia publică românească din Cluj și justifică speranța că noile alegeri vor fi pregătite mai conștient și mai demn din punct de vedere național în metropola Ardealului.

Pentru înțelegerea deplină a situației amintim că populația românească depășește 45% din totalul locuitorilor orașului Cluj, iar numărul alegătorilor români înscrși în listele electorale egalează numărul minoritarilor. Situația elementului românesc este deci foarte favorabilă, mult mai favorabilă decât în majoritatea orașelor din provinciile alipite.

Clujul situat într-o regiune locuită în masă compactă de români, tipul orașului înstrăinat în mod interesat și artificial, este astăzi un

puternic centru cultural și de viață românească, un centru care în mod logic trebuie să stea în fruntea acțiunii de redesteptare națională și a reintegrării conștiente și sistematice a elementului românesc, alcătuitor de stat, în drepturile sale firești și imprescriptibile.

Ce era deci mai firesc, decât solidarizarea tuturor Românilor în vederea noulor alegeri comunale pentru a împune acestui oraș o conducere conștientă românească?

Asigurări liniștitoare nu lipseau din partea grupurilor politice românești. Tratatările inițiate trebuiau să dea o listă exclusiv românească, sau în cel mai rău caz cu o majoritate covârșitoare românească.

În ultima zi, ultima prin escamotarea termenului prevăzut de legea administrativă, publicul românesc a fost pus în fața unui fapt împlinit de o extremă gravitate: lista unică a unui bloc zis cetățenesc alcătuit în disprețul drepturilor și intereselor populației românești.

Lista este alcătuită în modul următor: 7 români din partidul național-tărănesc, 6 români din partidul poporului, 7 minoritari din partidul maghiar, 7 din partidul socialist-comunist și 3 evrei sioniști (evrei mai sunt și între oamenii partidului maghiar și între socialistocomuniști). Prin urmare avem o listă alcătuită din, 13 români și 17 minoritari, listă care în lipsa unei alteia se poate considera ca aleasă încă înainte de 15 Dec. 1926. Iată noul consiliu al orașului Cluj.

Opinia publică românească a ră-

mas stupefiată în fața acestui pact nesocotit. Dacă la primele alegeri târguială și abdicarea era scuzabilă prin lipsa de experiență și pregătire, aceasta nouă și rușinoasă abdicare nu mai găsește nici o scuză, nici o ertare. Cei ce vreau să se erijeze în conducători ai treburilor comunale și ai politicii locale nu își dau seama de importanța orașelor în viața unei țări, de primejdia înstrăinării orașelor de restul populației rurale, nu pot înțelege că noi nu putem consfinți prin abdicarea nelegiuirile trecutului.

Dacă nu își dau seama de aceste lucruri, vor trebui cel puțin să știe, că populația românească nu admite să fie reprezentată în consiliul comunal sub proporția numerică ce o are în acest oraș.

Prin nesocotirea tuturor drepturilor și aspirațiilor românești, minoritarii cari cereau paritate au astăzi majoritatea

Cum să calificăm fapta nesăbuită a acelor Români cu pretenții de conducători, cari s'au făcut vinovați de acest dezastru? Avem de a face cu o inconștiență, însă cu o inconștiență criminală! Să se știe însă, că populația românească a Clujului se ridică cu toată tăria, cu toată hotărârea contra acestei atitudini inconștiente și păgubitoare pentru consolidarea noastră etnică în orașele ce trebuie să devină românești și la prima ocaziune va mătura acest consiliu internațional și antinațional.

Dr. Valeriu Pop

CONGRESUL STUDENȚESC DELA IAȘI

Instantanee dela congres

Vagabondajul nu isvorește din intimitatea firei omenești. El s'a impus în cele mai multe cazuri de către împrejurări. Altfel omul fizic cearcă să se lege prin cât mai multe puncte cu pământul sau în sens mai larg cu materia. Un punct de legătură de felul acesta este și căminul sau vatra. În accepțiune universitară însă, căminul nu este locul unde sunt îngropați larii și penații ci acel loc unde fără să știi de ce, te simți acasă. Deaceea plăcerea unei depărtări din preajma lui, implică și voalează discret bucuria reântoarcerii.

Călătorind spre Iași am înregi-

strat un sentiment cu totul contrar pe care înțelepciunea populară îl exprimă prin jocul de cuvinte „când mergi pare că vii“. Astfel nu exista unul între cei 250 de congresiști căruia să nu i-se pară că merge spre un loc natal.

Insoțiți până la gară de prefectul de poliție, de o droaie de comisari și de alte notabilități cari țin să asiste la plecarea noastră ne urcăm în vagoanele rezervate, speciale etc. iar cei cari au apucat deja sus încep să cânte doina populară născută pe loc prin generație spontană „foaie verde de măcieș, congresiștii merg la Ieși“.

Viața de student este ca urcarea pe munți; bună sau rea ea este plină de bucurii. Deaceea este explicabil faptul că orice gară ia aspect de sărbătoare atunci când un tren întreg de studenți poposește câteva minute înaintea ei. Și poate spre bucuria șefului de gară și spre regretul unui cap blond care privește duios dintre două vase cu flori roșii ale unui geam cochet, trenul se pune din nou în mișcare iar icoanele și peisagiile se proiectează pe retină fortuite și fugare ca pe pânza unui cinematograf animat de principii supradinamice. A încerca să vă descriu regiunile geo-

grafice pe unde am trecut ar însemna să parodiez câteva pagini de dnl Mehedinți. Inșă în goana trenului printre șiruri mari de dealuri am reținut căld în amintirea mea înfățișarea de copil vioi a Mureșului, ce șerpuește prin văi adânci ca un fulger înghețat. Trecând peste atâtea pietre în drumul lui și limpezindu-se tot mai mult seamănă așa de mult cu o tinereță.

Când am intrat în regiunea munților culoarea lucrurilor începea să se întunece obosită iar ceața ieșea în fășii uriașe de prin văgăuni pentru a înveli lumea somnoroasă. Seara ne-a ajuns din urmă... Și cum ceața dă un farmec deosebit lucrurilor, coamele munților par foile unei cărți bătrâne în care se scriu cu literele unei limbi de magie orientală, taine pe cari nu le pot citi decât cei aleși.

Inzadar ar încerca cineva să-și redea perfect simțămintele ce le-a avut în fața unui colț de natură. În momente de acelea când te încearcă senzații pe cari ești sigur că nu ai putea să le exprimi precis, te convingi că omul este o romanță fără text.

Și astfel privind mereu afară pe geam în luptă cu feminina curiositate, birue somnul care e zeu, e bătrân, e șiret și are experiența veacurilor...

— Dimineața facem o ultimă schimbare de tren și drumul de o oră până la Iași ne pare lung cât o ocupație germană. Cum terenul este șes, las privirea să sboare chilometrii iar sufletul peste veacuri. Și nu știi de ce privind porumbiștile și satele cu pruni ale Moldovei și gândindu-mă la istoria acestui colț de țară îmi vine ideea că era poate o vreme când oamenii săpau pământul unde îngroapă azi, precum azi îngroapă și locurile pe cari le săpau odinioară.

Ici colo turme de vite cari privesc flegmatic în aer, iar în urma trenului se uită vag fetițe cu părul negru și cu priviri în cari se vede sfințenia întregă a unei cărți de rugăciuni.

Insfârșit se văd Iașii. Zic se văd pentrucă e foarte greu să apuci la geam atât de mare este curiositatea tuturor. În huruitul roatelor de tren fiecare își aude bătăile inimei. Am sosit... — Urale puternice umplu ecoul împrejurimilor și când ne uităm vedem că gara este plină de studenți și de cuvântări prezente și viitoare. Și astfel după bucuria unei revederi în condiții

uni istorice străbatem orașul până la căminul edificat de studenți pe frontspiciul căruia o svastică mare arată trecătorului necesitatea din care s'a născut. Ni-se împart cocarde și suntem încuierăm.

— Ziua întreagă vizităm orașul cu aceiași paciință cu care un medic vizitează un prieten bolnav și avem impresia că vechii voivozi să se mai trezească odată nu și-ar mai recunoaște reședința lor.

Timpul gelos acoperă fața Iașilor de odinioară cu pistrii și cu crețe tot mai multe. Presărate pe ici pe colo abia mai zărești câte-o bucățiță din evul mediu. Singuratică ca spânzurătoarea la un capăt de oraș mediavel biserica *Golia* este unul din acele locuri unde simți furnicând în jurul tău pe acei ce-au zidit'o. În preajma serii ruinele de felul acesta dau trecătorului lecțiuni profunde de filozofie. Astfel după o primă inspecție Iașul mi-s'a părut că este o etuvă uriașă în care nu s'au slobozit încă aburii fierbinți.

— Duminică, 28 Noembrie și deschiderea congresului. Jidanii arborează drapele și închid ostentativ obloanele. Iașul pare un oraș de studenți.

Sala teatrului național este mai plină decât și-ar putea o imagina orice impresar. Dar cu toatăca suntem cei mai mulți tineri, — punctul de argint viu al congresului îl formează dl prof. A. C. Cuza. Dânsul „e și tânăr și bătrân“.

Lojile sunt ocupate de public și de autorități. Peste tot costumele naționale răsfată cochet ochiul privitorului. Galeria este impacientă.

Intr'un colț un student bucureștean discută cu un cetățean onorabil și cum trec pe lângă ei nu mă pot opri să nu ascult următorul crâmpoi. — Și atunci iubite tinere dacă nu e așa cum susțin eu explică-mi te rog mata ce-i studențimea la noi?

— Vai de mine dragă dle, eu nu vă combat de loc ci numai vă complectez. Corpul studențesc la noi este un fel de decorație necesară în viața statului și deaceia nu i-se oferă de cât perspective. El s'a mai dovedit necesar și pentru momentele rare de duioșie ale vre-unui ministru prea săturat în urma unui banchet sardanapalic.

— Lasă dle zice cetățeanul de colo, că sunt și oameni cari se interesează serios de D-voastră.

— Puțini mon-cher, dar în schimb sunt foarte numeroși aceia cari cearcă să facă rupturi între noi, dat

fiind faptul că o frânghie ruptă ori-cât ai încerca să o faci la loc tot rămâne un nod

Cetățeanul clatină din cap iar eu zic în gândul meu. — Posibil, dar nu este exclus că acest nod o să-i strângă odată foarte rău de gât pe aceia cari vor atârna în lațul funiei.

În acest moment se ridică cortina, se cântă imnul și președintele deschide congresul. „Vocea lui simpatcă este cam răgușită. „Dl Cuza ca președinte de onoare declară în ciuda celorlalți veterani cu păr cărunt: „Eu am făcut parte din atâtea generații și fac parte și dintr'a Dvoastră, deși zilele trecute cineva vroia să mă treacă la o altă generație“.

Și cineva zice — Asta se chiamă degenerație.

Și Dl Cuza mai spune un lucru trist de tot pentru amicul Stere „Isvorul geniilor politice se pare în ultimul timp că a secat la noi deoarece în ultimul timp s'au născut prea multe secături politice. Înțelepciunea politică a ligii a scos 10 deputați și ar fi scos mai mulți dacă n'ar fi existat o contraînțelepciune“.

Și fiindcă în casa cu mulți cocoși se face ziuă prea târziu pe scenă nu stau decât reprezentanții studențimei. Președintele Dănulescu strâns în smoc ca cu ușa e serios extremist, zâmbește numai odată pe oră și se scuză mereu că vocea nu-i este simpatcă. Cei dela București se tem de el știind că e capabil să scoată pe ori și cine afară dacă face gălăgie. Ironia populară i-a dedicat următoarea epigramă.

„Că vocea nu-ți mai este clară
La un congres e lucru mic
Când sincer sexul slab declară
Că ești un președinte șic“.

Angelescu președ. cercului București. Exotic sau răsăritean la figură cu degetele mâinei drepte în contact pepetun cu epiderma bărbiei are cuvântul totdeauna între dinți.

Gârneață și Tudose Popescu par, popa și crâșnicul unei nuvele de Sadoveanu. Cel din urmă a fost și el plăcut surprins cu o epigramă. Trebuie să se știe că poartă păr lung de plăieș.

„Fără umbră de ifose
Ne-a plăcut la toți Tudose
Dară fetele n'nr'un ton
Ar dori după bonton
Să se tundă „la garconne“.

În ultima ședință la dorința publicului președintele Dănulescu a dat dlui Gârneață sărutul de înfră-

fire pe amândoi obraji așa cum se sărută regii în gări.

Cineva din sală strigă: „De ce nu l-ați invitat și pe Madgearu?“

M'ași simți tentat să abordez și o descriere a târgului „cucu“ care a ars odată — durere — fără să ardă și cei ce-l populează, dar nu vreau să încep un subiect pe care nu este chemat să-l epuizeze decât dl Pamfil Șeicaru.

Cum a decurs congresul

N'avem ce zice. Guvernul dlui general Averescu se interesează de noi și ne ajută. O recunoaștem.

Cea mai bună dovadă e aprobarea ținerii unui congres studențesc, căci timp de 4 ani de zile, guvernul liberal a refuzat acest lucru cu o încăpăținare inexplicabilă, silind — în 1922 — studențimea creștină să țină un congres în adâncimile pădurilor din apropierea Iașilor.

Era și timpul să se țină un congres în care să se facă, în mod amănunțit, bilanțul mișcărilor începute la 10 Decembrie 1922 și să se fixeze definitiv și serios dezideratele studențimii, a căror realizare să se facă fără nici un *compromis*.

Congresul s'a ținut la Iași în 28, 29, 30 Noembrie și 1 Decembrie sub președinția de onoare a dlui profesor A. C. Cuza și în absența de altfel justificată prin „*quamvis corpore absens, spiritu praesens*“, a dlui ministru al Instrucțiunii publice, care urează studențimii, prin o scrisoare cetită de dl Bogdan, rectorul Universității din Iași, „*activitate rodnică pentru slava lui Dumnezeu și înălțarea neamului*“.

Pentru a se respecta o frumoasă tradiție creștinească (chiar cu riscul de-a cădea în disgrăția dlui Paul Bujor, Parhon și soții), în dimineața primei zile, s'a oficiat un Te-Deum la Mitropolie, cu care ocazie preotul V. Iordăchescu a spus că „*biserica nu va lăsa pe credincioșii săi să umble în întuneric și va fi întotdeauna sprijinitoarea culturii. spre mai binele neamului românesc*“.

După terminarea serviciului divin, întreg convoiul format din mii de studenți și studente veniți din toate centrele universitare, în frunte cu drapelul centrului București, Cluj și Iași, se îndreaptă către Teatrul Național, în a cărui sală se deschide prima ședință festivă prin cântarea „*Imnului studențesc*“ de către toți congresiștii.

Este îmbucurător faptul că la deschiderea congresului și în timpul

Așa a fost la Iași cetitorule-drăguț (cum vreți să nu fie drăguț un cititor). Deși nu mai e ca mai demult, a merge în orașul lui Cuza înseamnă și azi, a rătăci prin cimitirul istoriei, a căuta pe mării dispăruți ai trecutului și a le desemna figura pe table de ceară...

Azi suntem din nou acasă și dacă vrem putem să zicem „Et nos in Arcadia“.

Ionel Hulea

discuțiilor, a asistat însuș rectorul Universității din Iași, precum și dnii profesori universitari *Fedeles, Bacaloglu, David, Tafrati, Inspir, Sion A., Gomoiu, Florin Sion* și *Ralescu*, arătând că între profesori și studenți trebuie să fie o strânsă legătură sufletească.

Dupăce reprezentantul fiecărui centru studențesc, împreună cu președintele societății macedo-române și al studenților timoceni, salută pe congresiștii veniți într'un număr atât de mare, se proclamă membru de onoare al Uniunii dl Ilie Gârneață, președintele centrului studențesc Iași, și președinte de onoare al congresului dl profesor A. C. Cuza, care mulțumind pentru marea cinste ce i se face, spune că acest congres, va avea o însemnătate istorică.

Salută drapelul zdrențuit al facultății de drepturi din Iași, făcut la 1855 și nu este o simplă întâmplare — spune dsa — că aici se află și drapelul Universității Cluj, pe care strălucește cu mândrie svastica noastră.

„*Ieri erați în tranșee — continuă dsa — ca să apărați țara, azi sunteți aci ca să apărați drepturile nației românești cutropită de străini. Trebuie să cereți guvernanților rezolvirea problemei jidovești, pentru că cultura românească este primejduită Guvernele sunt datoare să ia măsuri de apărare, ori dacă nu se va face o apărare violentă, în mod fatal. E exclus ca nația românească să capituleze, să se dea robită. Dv., generația tânără, aveți datoria să intrați în lupta care nu s'a început azi, dar nici nu se sfârșește azi*“.

După acestea constituindu-se biroul, se intră în ordinea de zi. Acum trebuie să ne întrebăm: ce s'a făcut la Congresul dela Iași timp de de 4 zile. Răspundem: s'au discutat vre-o 20 puncte fixate într'un program care s'a împărțit Congresistilor în a patra zi a Congresului, sau cum s'ar zice în cărțile sfinte

„*a treia zi după scripturi*“.

Primul punct, după cum era și natural, a fost „*Istoricul mișcării studențești*“. Raportorul acestei chestiuni a fost dl *Ion Sava* (Iași), care cu o deosebită măiestrie arată toate fazele și împrejurările prin care a trecut mișcare studențească, pentru a putea scoate învățăminte în viitor.

Când în pământ — spune dsa — erau numai oasele albe ale celor cari s'au jertfit pentru țară, când văduvele și orfanii de războiu plângeau cerșind o bucată de pâine, atunci spre rușinea neamului românesc, se naște o instituție a îmbogățitorilor de războiu, deasupra zămbind, jidanul triumfător! — La 28 Nov. 1922 studenții din Cluj, au fost cei dintâi cari au dat afară din sălile de disecții, pe colegii lor jidani. La 4 Dec. reprezentanții studenților din întreaga țară, întruniți la București, spun hotărât și în auzul tuturor: **România este a Românilor și numai a Românilor.**

Dar autorități Universitare și guvernul se aruncă cu o furie nebună aruncând capii mișcării în beciurile umede și întunecoase, iar restul studențimii este scos afară din căminuri și cantine și sunt lăsați în mijlocul străzilor în bătaia de joc, a Jidanilor. — Un an mai târziu, când reprezentanții studențimii din Țară mergeau la Mitropolia din Iași să se închine — la 28 Martie 1923 — și să se roage, porțile sunt zăvorâte și păzite de jandarmi. Și fiindcă subsecretarul de stat de atunci, *Guță Tătărescu*, dăduse ordin ca în aceea zi să nu officieze nici un preot, studenții cad în genunchi în praful din stradă și ridică rugăciuni cerând ajutorul lui Dumnezeu.

Cu o deosebită frumusețe, dl *Sava* în continuare arată acțiunea complotiștilor cari „*cu lanțurile pe mâni sunt duși la Văcărești*“ de unde ies la 29 Martie 1924, apoi arată munca studenților dela Ungheni, unde s'a făcut școala caracterului și s'a infiltrat spiritul disciplinei. Descrieuciderea lui *Manciu* din 28 Oct. 1924, și trece arătând acțiunea nefastă a unor profesori ca *Slătineanu, Paul Bujor, și Parhon*, cari și-au bătut joc de religia creștină și de studențime. Dsa încheie spunând că nu poate concepe o rezistență pasivă, ci o luptă activă.

Raportul dlui *Sava* însă a fost prea unilateral, s'a mărginit numai la mișcarea din centrul Iași.

Trebuia să ne aducem aminte — cel puțin la această ocazie — de aceia asupra cărora azi apasă glia

rece și o condamnabilă indiferență și nepăsare din partea noastră. Nu s'a făcut și rău s'a făcut.

Trebuia să arate care e stadiul mișcării, unde ne găsim, ce au făcut și ce trebuie să facem?

Aceste lacune s'au semnalat și s'a hotărât scoaterea unei broșuri cu întreg istoricul mișcării, dându-li-se locul cuvenit și dșoarelor dela Cluj, cari în miez de noapte au fost scoase din căminuri și lăsate în mijlocul străzilor. Rămâne s'o vedem.

2. Al doilea punct a fost „*Numerus clausus*“, chestiune tratată cu multă competență de către dl. *Lorin Popescu*, care cu un întreg arsenal de date statistice și argumente convingătoare, arată că se împune legiferarea acestui principiu — deziderat al studențimii. — Datoria „Uniunii“ este ca să stărue pentru realizarea acestui deziderat înfăptuit în multe alte țări, rugând pe parlamentarii cu dragoste de neam să-l aducă în fața parlamentului pentru a fi votat.

După masă, studenții în corpore sub conducerea dlui prof. Cuza, au mers la grădina Copou, unde au pus o placă comemorativă la teiul lui Eminescu.

Seara a fost un festival în onoarea congresiștilor în sala „Sport și Muzică.“

3. Al treilea punct al desbaterilor Congresului a fost: *Direcțiuni de urmat pentru viitor*, tratat de către dl. *Ilie Gârneață*, președintele centrului studențesc Iași — Dsa spune că studențimea e datoare să înceapă propaganda cultural — igienică la sate până în cele mai îndepărtate văgăuni ale munților, pentru luminarea poporului. Propaganda se va face cu ajutorul cercurilor regionale și județene, impunând tuturor o atitudine românească.

4. *Dl Dănulescu*, președintele „Uniunii“, pentru precizarea atitudinii studențimii, citește următoarea moțiune votată de consiliul Uniunii. „*Studențimea va face naționalism intransigent și creștinism integral și nu va putea face parte ca organizație studențească, din nici un partid sau organizație politică — poate da sprijin, ca cetățeni, oricărei organizații ce va înscrie în programul ei dezideratele studențești formulate la 10 Dec. 1922.*“

A cerut-o însuș dl Cuza aceasta și s'a aprobat cu unanime aplauze.

5. *Președintele societății macedo-române și reprezentantul studenților timoceni*, au arătat toate nedreptățile și suferințele îndurate de sutele de

mii de Români, cari se află înafara granițelor noastre. Școlile și bisericile românești au fost închise, necăeri nu se mai învață limba românească, iar în biserici slujesc preoți ruși și alți străini de limba noastră.

6. În *chestiunea Moșilor* vorbește dl *Ion Palade (Cluj)*, care descrie situația disperată a Moșilor, în a căror țară, adevărații stăpâni sunt jidanii, cari i-au jefuit de toate bunurile lor.

În numele centrului studențesc „*Petru Maior*“ din Cluj, cere să se facă dreptate Moșilor; pentru că altfel aceștia își vor aduce aminte într'o zi că sunt urmașii martirilor dela 1784 și 1848 și își vor face ei singuri dreptatea mult cerută.

7. *Chestiunea Creditului Material* a fost tratată de către dl. *V. Ionescu*, președ. soc. stud. Acad. Comerciale din București. Dsa arată starea precară în care se sbate studențimea de când intră pe băncile Universității până când iasă, ca de cele mai multe ori să între în mormânt, distrusă de tuberculoză, fiind silită pe de o parte să „facă carte“, pe de-alta să-și câștige existența. Propune să se dea împrumuturi de onoare pe termen limitat sau pe toată durata cursurilor. Aceste împrumuturi vor fi date de către o societate studențească, persoană juridică, înființată în acest scop. La acestea dl. prof. Ispir, cu multă bunăvoință, a arătat toate modalitățile de ajutoare a studenților, transformând căminurile — cazarmă de astăzi în căminuri familiare, unde studenții să poată primi o educație.

8. *Problema cadavrelor* nu s'a rezolvit încă. *Dl Sârbulescu*, raportorul acestei chestiuni spune că în sălile de disecție nu s'a adus încă nici un cadavru de jidan. Autoritățile Universitare cari au promis rezolvirea problemei, și-au călcat cuvântul.

Dacă jidanii nu înțeleg să aducă cadavre pentru disecții, să nu mai facă medicina.

9. Regulamentul de ordine universitar e un regulament polițienesc și trebuie sters, pentru că are la bază 2 greșeli fundamentale: suprimarea libertății academice și interzicerea activității naționale a studenților.

S'au mai discutat următoarele chestiuni: recunoașterea centrelor și societăților studențești, concursuri pentru asistenți și preparori; participarea studenților la conducerea căminelor și cantinelor, chestiunea profesorului Reiner, dușmanul țării în timpul războiului, cerându-se anchetarea activității sale pedagogice și

științifice, reducerea pe C. F. R. care e o necesitate culturală pentru studenți. Acest drept studenții l-au avut în totdeauna și înainte de războiu, — transformarea Academiei de Drept din Oradea în facultate juridică, echivalarea diplomelor de seminar cu cele de liceu, ridicarea pedepselor studenților cari și azi sunt eliminați din Universități (cazul lui Iulian Sârbu); excluderea studenților comuniști din căminuri și cantine; acordarea burselor jidanilor în străinătate; sectele religioase și raporturile cu străinătatea.

22. *Dl State (Iași)* face raportul asupra *uniformei studențești*. Dsa arată necesitatea uniformei care există și în alte țări, propunând ca în zilele de sărbătoare să fie costumul național.

Credeam că se va discuta serios asupra acestei chestiuni, dar nu s'a făcut nimic. S'o recunoaștem. În loc să se propue un costum modest care să poată fi primit de ori care student s'a propus și adoptat purtarea unei eșarfe tricolore. Foarte frumos dar nouă nu firmă și reclame ne trebuiesc, fie ele chiar „naționale“.

23. *Dl V. Noveanu*, președintele centrului Cluj, a prezentat statutele *reorganizării studențimii pe baze unitare*. Durere însă că nici chiar consiliul Uniunii nu cunoștea aceste statute, așa că s'a trecut peste ele cu o ușurință de neînchipuit. Pare-mi-se nici nu s'au cetit în întregime. Ori aceste statute trebuiau bine studiate de către toate centrele universitare și mult timp discutate, pentru că e una din cele mai importante chestiuni. Așa cum s'a făcut, nu s'a făcut nimic și suntem siguri că se va continua aceeași viață studențească cu aceeași organizare distinctă, ca și în trecut. Și atunci cu drept cuvânt, ne întrebăm: pentru ce am ținut congresul? pentru a ne afișa care dintre noi suntem mai buni oratori, sau pentru altceva; pentru o muncă pozitivă, absolut necesară momentelor pe cari le trăim.

24. *Dl Fotiade (Timișoara)* a prezentat un frumos raport spunând că e necesar ca studențimea română să-și aibă organul său (în străinătate fiecare centru are publicația sa) pentru a ne putea spune cuvântul nostru și pentru a ne putea susține interesele noastre în mod cinstit și fără compromisuri cu diferiți directori de ziare. (Unii studenți știu despre ce e vorba).

25. S'a adus în discuție și „*chestiua lui Totu*“. Foarte bine s'a făcut

însă dacă se știa ce are să urmeze mai bine nu se aducea. S'a trecut și peste aceasta cu o ușurință de necrezut.

Câteva discursuri și atâta a fost tot. S'a încercat să se facă o moțiune, însă din motive de „tactică“, s'a amânat publicarea ei „sine die“. Nu era mult mai bine ca un student ca delegat al congresului — să se intereseze de aproape de soartea lui Totu, de hrana, îmbrăcămintea și starea lui sufletească? Trebuia făcută o colectă chiar între congresiști pentru ajutorarea lui și suntem siguri că rezultatul era frumos și aceasta era suprema satisfacție pentru el. Era cea mai bună alinare pentru cel care rabdă poate foame și frig cât timp noi ne încălzim cu discursuri înflăcărâte.

Acestea trebuiau făcute, dar afară de discursuri, nu s'a făcut nimic.

26. La sfârșit, dl Fotiade a declarat că studențimea va cere ministrului instrucțiunii să nu reintegreze pe profesorii trădători. Studenții

se obligă să părăsească băncile când profesorii trădători vor veni să le vorbească.

După aceasta, dl Dănulescu își depune mandatul de președinte al Uniunii și se alege cu unanime aplauze studentul basarabean *Iulian Sârbu*, cea mai bună cheazăie că Uniunea va merge pe calea dreaptă pe care și-a croit-o dela început.

Congresul dela Iași, a concretizat încă odată doleanțele studențești, a scos încă un strigăt de alarmă și a cerut guvernului să-și aplece urechea, să facă dreptate celui năpăstuit și să aplice legea așa cum se cuvine.

Studențimea a făcut un jurământ solemn că va urma calea indicată în acest congres și va lupta până la satisfacerea definitivă a doleanțelor ei.

Rămâne acum să vedem dacă și acest glas nu se va pierde în pustiu ca și toate de până acum.

Ion I. Șerbu.

Impresiile unui martor ocular

Că Sărindarul suferă de graforee știe toată lumea. Că nu există acțiune frumoasă sau salutară față de care saltimbancii umanitarismului să nu facă front, este iarăși un adevăr axiomatic.

Și că cele ce spun mai sus sunt perfect autentice o dovedesc până la evidență relatările mai mult sau mai puțin tendențioase ale „pudicei prese galițiane“, care în calitatea-i de perpetuu avocat al umanității ne împoașcă cu imprecățiile-i mirositoare a usturoi.

„Sărman obscurantist cu o medieală mentalitate și cred că ceva mai sănătoasă decât aceia pe care o exhibează, „unsul“, Brănișteanu. Încerc ca în linii generale să redau o parte din impresiile culese la Iași și așa vrea ca măcar în zilele liniștite să mai pot retrăi și gusta acel „regal sufletească“ pe care ni-l'a oferit debaterile congresului, ce a reunit ca într'un conclave, pe cetățenii academici din România întregită. Congresul a întrunit pe toți acei ce preocupați de un gând, vedeau cu cu durere cum:

Cultura românească este periclitată, cum cursul ei limpede este amenințat să fie turburat și deviat, iar succesiunea care se transmite îmbogățită organic din generație în generație urmează să fie întreruptă și falsificată.

Congresul ținea deasemeni să precizeze că:

Studențimea organizată într'un corp distinct și care și-a asumat în clipele grele de azi, dată fiind criza prin care trece cultura națională, un rol de diriguitor sau mai bine zis de factor determinant, nu înțelege să se încadreze în mijlocul nici unui partid politic. Ea nu se infeudează nici unei ideologii sau doctrine care nu are punctul de plecare: național integral și creștin.

Studențimea adunată în congres venea deasemenea să precizeze:

Că ridicându-se deasupra tuturor patimilor, detestând pe acei ce pun mai presus de interesele neamului, interesul personal, unica-i preocupare va fi aceea de a strânge printr'o serioasă selecție *caracterele*, deci pe toți cei animați de iubirea de neam și conduși de „ideia națională creștină“ într'un singur mănunchi de ideologi și luptători și cari prin puternica lor personalitate și prin cheazăia trecutului, să garanteze traducerea în fapt a celor formulate la 10 Dec. 1922, canalizând entuziasmul tineresc în direcția reclamată imperios de interesele superioare ale românismului.

Plecând dela constatarea că:

1. Succesul nu poate fi asigurat decât atunci când studentul ce luptă azi pentru înfăptuirea noului său i-

deal cu arma minții, sufletului și trupului va fi pus la adăpostul nevoilor și preocupărilor materiale, ce umbresc idealismul: biroul congresului a dat o deosebită atenție acestui punct, elaborând un plan de muncă și care bucurându-se de sollicitudinea guvernanților, pus în neîntârziată aplicare va da rezultatul dorit și reclamat: o „mens sana in corpore sano“.

2. Energiile luptând disparat se irosec zadarnic fără a ne apropia de felul spre care năzuim cu toții.

Ne având o organizație unitară care să înjgebeze într'un tot armonnic înepuizabila desfășurare de puteri creatoare la care asistăm, congresul punând această importantă chestiune în discuție și avizat de dorința de a vedea înfăptuită o organizație unitară,

Clujului i-a revenit onorabila misiune de a prezenta un proiect de reorganizare, pe care congresul și l'a însușit printr'o unanimă aprobare.

3. S'a trecut însă „vol d'oiseau“ și poate că s'a greșit, cu ușurință peste multe puncte, destul de importante.

Se vede că din cauza lungilor debateri puterea de concentrare a participanților slăbise și convinși că în congres nu vii decât cu lucruri frământate îndelung, aprobarea cu puternice aplauze trebuia să urmeze.

4. Dovedind în schimb că studențimea este un organ de control național și care înțelege să-și exercite în mod demn mandatul, congresul a înțeles să repună pe tapet: chestiunea atât de cunoscută dar căreia nu i-s'a dat nici o soluționare practică, a Moșilor cu trecut istoric, năpăstuiți însă azi.

În resumat deși au avut loc discuții contradictorii inerente de altfel într'o adunare mare unde se ciocnesc păreri fie preconcepute, fie expuse cu o doză mai mare sau mai mică de entuziasm, hotărârile aduse în congresul general studențesc sunt un avertisment pentru cei ce nu vor să audă și o indicație pentru cei ce ne iubesc.

Avertismentul: Cerem și cu toată impetuoșitatea, ca cei chemați să conducă destinele Țării, să i-a măsuri din timp pentru a opri procesul de distrugere al culturii românești și nu peste mult a ființei noastre etnice.

În caz contrar vom face noi din condeiu și cuvânt: *spadă*.

Indicația: Prin naționalismul ce

este conștiința unității noastre organice și sufletești și care ne călăuzeste, înțeleg să fim:

un factor activ al propășirii naționale un semnalator și zăgăzuitor al

piecedilor ce se opun desvotării etnice și în special.

Forța care promovează cultura sub toate aspectele sale.

Victor Medrea

După congres

*„Der Worte sind genug gewechselt,
Last mich auch endlich Thaten sehn“.*
(Goethe)

Cu un program bogat — poate puțin prea încărcat, — primul congres general studentesc s'a desfășurat în cadrul unor solemnități impunătoare, prin nota de demnitate și entuziasm armonios, reunite. Sufletul tineresc, cu avânt și patimă, s'a descărcat într'o serie interminabilă de discursuri înflăcărâte. Parte din ele izvoeau din convingeri, adânc înrădăcinate și din dorința sinceră de-a contribui la deslegarea numeroaselor și încurcatele probleme, care agită viața studentească. O altă parte, din aceste discursuri, s'au plasat însă numai din ambiția mărunță și veleitățile condamnabile a unor oameni lipsiți de suprafață, cari vedeau în congres o trambulină de așifare și pârvenire.

Dar să trecem peste aceste considerente neînsemnate. Căci nu indivizii, cari și-au perorat discursurile lor bombastice și inutile, sunt cei vinovați.

Căci vina o poartă, în mare parte, organizatorii congresului, cari au dat frâu liber tuturor aspirațiilor demosthenice. De ceea-ce ne temeam nu am scăpat. Căci întreg congresul s'a decurs după vechiul tipic național.

Te-Deum, banchete, discursuri, cântece, urale, drapele, eșarfe, certuri, împăcări, îmbrățișeri și la urmă... o despărțire duioasă, „purtând fiecare în inimă amintirea neștearsă a unor clipe înălțătoare“. Atât și nimic mai mult. Adecă partea sentimentală complect satisfăcută. În schimb latura rațională tot atât de neglijată.

E adevărat că raportorii diferitele probleme s'au prezentat peste așteptare de bine. În concluziile lor se reflectează multă maturitate de gândire, putere de pătrundere și spirit practic. Însă aceste concluzii nu au prea format un punct de apreciere serioasă din partea congresiștilor. În loc să se fi împărțit cele 4000 de studenți în birouri și secții, pentru a lua în discuție temeinică propunerile raportorilor, — totul s'a mărginit la defilarea cinematografică a oratorilor la tribună, care erau de

o potrivă aplaudați, fără a fi, poate, nici măcar înțeleși. Și astfel congresiștii s'au despărțit după multă vorbă, însă puțină treabă.

Dar aceasta nu e atât de tragic. În sfârșit corective se găsesc în totdeauna, când nu e absentă buna intenție și râvna de muncă.

Toate rapoartele prezentate trebuiesc publicate, de urgență, în întregime, pentru a le face cunoscute tuturor, celor ce se interesează de ele. Iar „centrelor“ vor trebui să-și manifeste scurt, dar și logic părerile lor, la toate aceste rapoarte. Uniunea le va centraliza și va proceda, neîntârziat, la înfăptuirea lor.

Pentru aceasta se cere însă încă ceva. Aname grabnica reorganizare a „Uniunii“, pe temelii sigure, așa

cum s'a propus din partea Centrului Cluj, în urma celor publicate în rândul trecut. E într'u adevăr ega-de uimitoare și condamnabilă superficialitatea, cu care s'a trecut peste acest esențialissim punct al congresului, care a fost lăsat la coada orogramului, când toată lumea era dbosită, nerăbdătoare și plictisită. Oare cui îi incumbă vina, în această privință?

Însă dacă nici nu s'a putut discuta și soluționa, la congres, problema reorganizării studențești, totuși conducătorilor conștienți ai „Uniunii“ le incumbă datoria imperativă de-a înfăptui acest deziderat urgent. Căci fără el nu se poate face nici un pas mai departe. Când vrei să zidești o casă, trebuie să începi cu temelie și nu cu tavanul.

Deci, în concluzie: dacă la lași nu s'a făcut atât, cât am fi dorit să se înfăptuiască — va trebui să ne punem acum, ulterior, la muncă serioasă pentru a ridica nivelul cam decăzut al aspectului profesional pe care-l prezintă viața noastră studentească.

Căci, vorba lui Virgiliu: „*Labor improbus omnia vincit!*“

Caius Barboși.

Zece Decembrie la Cluj

La 28 Nov. 1922 studențimea clujană a fost cea dintâiu care a dat strigătul de alarmă asupra pericolului jidovesc, alungând din sălile de disecții pe colegii lor jidani.

La 4 Dec. studențimea ieșană se solidarizează cu acțiunea Clujenilor și la 10 Decembrie reprezentanții tuturor centrelor universitare din Țară se întrunesc la București și cer introducerea și aplicarea lui „*Numerus clausus*“ în Universitățile românești.

Implinindu-se 4 ani de luptă și sacrificiu studentesc, studențimea din toate centrele, a ținut să sărbătorească cu tot fastul cuvenit această zi de sărbătoare românească.

Datorită faptului că autoritățile civile și militare au permis sărbătorirea zilei, totul a decurs în cea mai perfectă ordine și disciplină. Nu s'a spart nici un geam și nu s'a înregistrat nici măcar un singur incident.

Este îmbucurător și autoritățile ar trebui să scoată învățăminte pe viitor.

Dimineața la orele 10 s'a oficiat un Te Deum la cele 2 biserici, ortodoxă și unită, de unde studenții în frunte cu drapelul centrului, au

plecat manifestând pacinic pe străzile principale ale Clujului. În fața redacției ziarelor „Adevărul“ și „Dimineața“ timp de câteva minute s'a fluierat și huiduit, strigându-se „*Jos anumita presă*“, „*Jos cu bandiții condeiului și scrisului românesc*.“

Ajunși în fața „Lupoaiței“, președintele centrului a arătat importanța zilei de 10 Decembrie și legitimitatea luptei studențești. Au vorbit rând pe rând reprezentanții fiecărei facultăți, declarând că se solidarizează la hotărârile luate în congres și că vor continua lupta până la complectă satisfacere a revendicărilor noastre.

A participat și un membru al centrului București, care aduce salutul studențimii bucureștene și cere ca studențimea clujană să ducă lupta până la capăt.

După masă la orele 3, s'a ținut o ședință festivă în sala prefecturii, cu care ocazie s'a deschis și „*Cercul de studii*“ al centrului „*Petru Maior*“.

În fața unui numeros public compus din studenți și alți intelectuali, președintele centrului vorbește despre mișcarea studentească insistând

asupra comunismului dăunător ordinei de stat.

Declarând deschis „Cercul de studii“ dă cuvânt dlui profesor I. C. Cătuneanu. Dsa spune că studentul e dator să facă carte, însă fiind și cetățean trebuie să lupte pentru apărarea culturii și drepturilor românești primejdiate de elementul jidovesc.

Citește apoi o scrisoare a profesorului Chamberlain, publicată la 1900 în „Noua revistă română“, din care reiese că România (Mică) nu poate și nu trebuie, în interesul vitalității sale, să acorde drepturi politice jidanilor.

Cuvântarea dlui profesor Cătu-

neanu, impunând tuturor o adâncă meditațiune a problemei jidovești, a fost îndelung răsplătită cu aplauzele unanime.

Au mai vorbit delegatul centrului București, studentul Mureșanu și dl Peneș, care deschizând o listă de subscripție pentru „Căminul Cultural Creștin“ a donat suma de 500 Lei.

Au urmat declamări, coruri și câteva cântări executate la pian.

De aci studențimea s'a risipit în cea mai deplină ordine și liniște și tot timpul zilei nu s'a întâmplat nici un incident.

I. Ș. G.

RECENZII

„Drumul de viață al bărbatului de azi“

de Pater Olasz Petru S. J.

Un punct luminos în apele turburi, un semn de îndreptare la răscruce, un muzeu de răspunsuri la atâtea întrebări ale oamenilor veșnic nemulțumiți cu ei înșiși, această carte trezește în cititor ecoul dangătului de clopot care anunță primejdia. Autorul îmbrățișează cu toată puterea lui de convingere problema vieții bărbatului de azi care este un bolnav spiritual al satisfacerii prea des repetate a atâtor plăceri oferite recent de ceea ce se chiamă „progres și modernism.“ Rezultat al unor cercetări practice și minuțioase cu spiritul ei real și cu multe exemple, cartea inspiră încredere dela prima pagină. Este scrisă în limba maghiară. („a mai férji életutja“).

Viața unui bărbat se aseamănă unei curse cu obstacole și meritul cărții este tocmai acela că tratează problemele deschis, învățând pe individul creștin să sară curajos peste orice piedecă, „să înnoate chiar împotriva curentului apei“ și nu să înconjoare în mod laș diferitele gropi ale ispitelor pentruca în urmă totuși să cadă într'una din ele. Astfel într'o mare parte a cărții autorul, s'ar putea spune că tratează chestiuni de educație socială modernă. Vorbește despre bărbat și femeie, rolul femeiei în viața bărbatului, despre familie, educația copiilor, importanța bisericii în educație și despre răul ce-l pricinuește presa, teatrul și cinematograful jidovit în mijlocul unei populațiuni creștine. Și toate acestea „pe bază de apărare a rasei creștine“.

Natural că în primul rând autorul

se îndreaptă către conaționalii săi, minoritatea maghiară din Ardeal. Nu putem decât să privim cu simpatie inițiativa călugărului Olasz Péter de a cerea să îndrume politica minoritară pe calea adevărată. Colaborare creștinească cu cetățenii statului din care fac parte, așa fel ca „respectul suveranității să nu mai fie atins și ca cererile „echitabile“ ale minorității maghiare să fie îndeplinite.

Un capitol interesant pentru noi este acela în care autorul tratează „îndreptarea situației minoritare“. „Societatea de eri — spune Péter Olasz — sângerează prin mii de răni. Pe acestea le-a făcut în mare parte așa numita „concepțiune modernă despre lume“.

Cu precizie anatomică reliefează toate părțile roase de molii ale situațiunii actuale și putem afirma că este unul dintre puținii minoritari cari nu văd în poporul dominant un lup cu gura căscată, atrăgând în același timp atențiunea poporului său asupra lipitorilor jidovești.

„Situația suportabilă a minorității — scrie Peter Olasz — depinde nu numai de bunăcredința majorității, ci și de educația conștiință a noastră“.

Terenul pe care trebuiește îndreptată lupta imediat este cel economic, pentrucă întregul capital creștin este amenințat de finanța jidovească. „Trebuiesc create cât mai multe întreprinderi particulare creștine iar cele existente trebuiesc păstrate cu îngrijire. — Fiecare creștin proprietar să-și țină de datorie sfântă de a nu-și vinde casa, pământul sau

vre-o întreprindere de a lui industrială sau comercială decât numai unui creștin“. În această luptă economia politică creștină va trece prin școala suferinței din care va ieși mult mai tare.

Mai multă căldură pune însă acolo unde scrie despre situația învățământului ce se face în școală sau prin presa maghiară în întregime jidovită, și în legătură cu acestea cere Peter Olasz o reformă generală a moravurilor iudaizate și introducerea în fiecare familie a principiului creștin de viață pentrucă după cum spune și pedagogul Foerster „nu există moralitate fără religie“. (Wurmbrandt-Petrovici).

În rechizitoriul pe care-l face presei jidovești nu pune ură după cum îl învinuiesc jidanii și nici măcar dispreț. Dar nu cred că un maghiar care i-a citit cartea mai dă vre-un ban pentru o asemenea gazetă. Astfel la pag. 102 reproduce dogmele ziarului jidovesc „Keleti Ujság“ publicate în numărul din 4 Iunie 1926 și anume; „Nu există D-zeu, nu există suflet, nu există mora'ă, nu există pedeapsă după moarte și nici iubire de rasă“. În același număr când e vorba să-i amenințe pe antisemiți aceiași jidani scrie „Există încă judecător deasupra norilor plini de fulgere și eterne legi morale“. „Nunc risum teneatis“...

În continuarea acestui capitol Peter Olasz face un întreg program al educației științifice și morale ce va trebui să se dea tineretului creștin. Dacă această carte își va produce efectul după cum ne place a crede atunci vom avea în curând o reformă generală a teatrelor, a cinematografelelor, a școlilor de dans, a direcțiunii pornografice în literatură, cu un cuvânt o aerizare igienică a tuturor instituțiilor pe cari lacoma salivă jidovească le-a murdărit deja prea mult.

Pentru mișcarea cuzistă se poate vedea din această carte că Peter Olasz are o simpatie evidentă. „Antisemitismul — este după dânsul — dorința de a trăi a popoarelor conștiente“. — Problema de apărare a rasei este curentă și actuală și între minoritari și nu este permis să fie neglijată. Cuzismului îi revine sarcina de-a readuce sub pavăza crucii muncitorii înstrăinați de sofismele socialiste, fie ei români sau unguri.“

Cartea se recomandă singură în felul că după ce ai citit-o odată, ești ispitit s'o recitești a doua oră.

Cr.

INFORMAȚIUNI

Studentești

Adresă dela Soc. „Arboroasa“

Primim la redacție următoarea adresă din partea Cercului studentesc „Arboroasa“, spre publicare:

„Adunarea generală a Cercului studentesc „Arboroasa“ din Cernăuți ținută în ziua de 5 Decembrie a. c. aduce cele mai vii mulțumiri, în special:

A. S. R. *Principesei Ileana*, — care a binevoit să patroneze cu prezența Sa serbarea dela Putna, unde s'a desvelit monumentul marelui poet Mihail Eminescu.

Ține să mulțumească totodată și aceluia, cari înțelegând importanța acestei serbări au contribuit nu numai cu subscrieri de fonduri pe listele de subscripție, ci și cu prezența lor, venind din cele mai îndepărtate colțuri ale țării, dovedind unirea sufletească ce trebuie să se cimenteze între fiii acestui popor, gata oricând să se jertfească pentru apărarea „Credinței, Coroanei, Neamului și Ogorului nostru strămoșesc“.

Societatea Studenților în Medicină și-a ales următorul comitet pentru anul 1926—27:

Președinte: Stroia Stanciu.

Vicepreședinte: Dinescu Ioan.

Secr. general: Măgureanu George.

Casier: Purge George.

Bibliotecar: Russu G. Ioan.

Secr. de ședință: Mihalaș George, Negoescu Dtru, Vulcu Petru.

Membrii în comitet: Ciuruga Eugen, Foiăș Ciprian, Ioniță George și Rusu Viorel.

Urăm noului comitet cea mai frumoasă și rodnică activitate pe tărâmul național și igienic, pe care lucrează cu atâta dragoste și ardore.

Societatea culturală „Someșana“, în ședința din 16 Nov. a. c. și-a ales următorul comitet:

Președinte: Drd. Leon Prodan (med.); *Vice-președinte*: Ionel A. Mureșanu (drept); *Secretar general*: Petru Șuvagău (drept); *Cassar*: Nicolae Boldor (drept); *Controlor*: Traian Rebreanu (drept); *Bibliotecar*: Ioan Prodan (med.); *secretari de ședință*: Zeno Barbul (drept), Liviu P. Mureșanu (științe) și Pinteza Gherasim (litere).

Membri în comitet: Drd. Emil Forna (med.), Drd. Alex. Peter (drept), Drd. Ioan Olteanu (med.), Cornel Ungur (drept). *Comisia artistico literară*: Veturia Filip (științe), Aurica Boroș (farm.), Viorica Bocoș (med.), Livia Șanta (științe), Teofil Bugnariu (litere), Ion Fărăianu (conserv.). D-l Drd. Emil Forna a fost proclamat președinte de onoare al societății.

S'a hotărât ținerea unui ciclu de conferințe la Cluj, cu concursul d-nilor prof. universitari, precum și începerea Conferințelor populare la sate, solicitându-se concursul „Astrei“.

Cercul Studentesc „Valea Arișului“, și-a ales următorul comitet pe anul 1926—27:

Președinte: Corneliu R. Todea.

Vice-președinte: Siodor Todea.

Secr. general: Mihail Iosivaș.

Secr. de ședință: Ioan Oniga și Aurel Oniga.

Controlor: Dra Elena Jina.

Cassier: Valer I. Dragota.

Bibliotecar: Valer I. Bratu.

Preș. com. art. lit.: Ștefan Pinteza.

Membrii în comisia artistico literară: Dra A. Ioanette, E. Marcu și M. Urcan.

Proces studentesc. Marți în ziua de 14 l. c. a avut loc în fața Consiliului de Răsboiu din Cluj, procesul intentat de către pretorul Russu din Ileanda Mare studentului I. A. Mușianu, pentru crim de ultragiu.

În urma pledoariilor dlor general Anastasiu și Dr. Valeriu Pop, studentul Mureșeanu a fost achitat cu majoritate de 4 voturi.

Iudaizarea Operii „Române“ din Cluj. Avem și noi o citadelă a artei naționale în capitala ardealului: e „Opera Română“. Până mai ieri au pătruns în această instituție tot felul de elemente neromânești (ruși, unguri, nemți etc.), culeși din toate colțurile, fără nici un criteriu de selecțiune. Vinovatul: dl. Popoviciu zis *Bayreuth*, fost cântăreț și actual director, cu plete de argint și cu celelalte calități și, mai ales, defecte, inerente unei vârste înaintate.

Până aici, treacă meargă! Dacă publicul clujan e atât de mediu și insolent încât înghite toate capriciile fostului bariton dela Baysenoh, nimic de zis.

Dar s'a întâmplat acum ceva grav Foarte grav!

Dl. Popoviciu, probabil dorind să fie tămăiat de presa Sărandarului, a început să primească **jidani** la Operă, inaugurând astfel epoca de iudaizarea a artei noastre naționale.

Astfel a lăsat să cânte pe scena Operii, doi jidani mediocri: *Borelli et Algazi*. Dar aceștia au fost numai... „oaspeți“.

Acum însă e pe cale să ne câștige, cu titlu de solist permanent, pe un alt jidan: *Oberländer*, pe care vrea să-l aducă din capitală.

Iar pe un alt jidan periculos: *Sugár Frigyes* l'a și angajat. Acest specimen iudaic a fost bolșevic pe timpul lui Bela Kuhn. În ultimul timp a avut angajament la teatrul iudeo-maghiar a lui Janovics din Cluj. Firma „Renner“ l-a trimis în repetite rânduri la Berlin, pentru a ncheia transacții cu piele. Și pe acest misit jidan va trebui să-l tolerăm la Opera noastră?

Un alt jidan: *Elinski* vrea să se vâre în locul de director de scenă. Aceasta ar fi încoronarea iudaizării. Căci atunci voce creștină nu ar mai avea ce căuta la Cluj. Am ajuns mai rău, decât cum stau ungurii azi, cu alor cultură: „națională.“

Dar vom ști să reacționăm la timp, fără a alege mijloacele. Scurt și categoric. Cei cu musca pe căciulă să ia seamă!

Parastas

Vineri în 17 l. c. se împlinesc 8 ani de când studentul Petrovici a fost ucis în toila revoluției din 1918 de către hoardele săcuești, pentru că purta tricolorul românesc.

Societatea Academică „Petru Maior“ își îndeplinește o sfântă datorie, făcând un parastas. Duminecă în 19 l. c. în memoria martirului nostru.

Rectificare

În numărul trecut al revistei noastre s'a strecurat o greșală la „Statistici“. S'a scris că la Chișinău sunt 62,000 jidani, ori această cifră a fost înainte de „potopul lăcustelor“, deci în 1918. Astăzi jidanii formează a treia parte din populație, deci 240,000 suflete. Să luăm a-mintel!